

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі»

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	OK2.3 Методика викладання у вищій школі
Статус дисципліни	Нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	другий (магістерський), денна форма
Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Рік навчання, семестр	1-й рік (1 семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Андрій Цюприк , доктор педагогічних наук, доцент завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
E-mail	a.tsuypryk@ldubgd.edu.ua a.tsuypryk@gmail.com
Сторінка курсу в ВУ	https://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=1806
Консультації	Згідно з розкладом консультацій кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук

2. Анотація до курсу

Зміст навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» спрямований на аналіз основних питань методики викладання у вищій школі, представлено сучасні освітні положення, основні напрями дидактики вищої школи. Значна увага приділена формуванню змісту вищої освіти, методам та формам навчання, окрема увага присвячена проблемі самостійної роботи студентів.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра «Соціальна робота».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психолого-педагогічне обґрунтування методів навчання і виховання, методичні особливості викладання у вищій школі.

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними теоретичними концепціями, за допомогою теоретичного вивчення матеріалу, експериментальних досліджень та практичних занять сформувати у здобувачів навички проведення навчальної педагогічної роботи, навчитися практично застосовувати в житті отримані знання.

3.2. Завдання:

- сформувати у здобувачів уявлення про основні положення методики викладання, її напрямки та теоретичні концепції;
- ознайомити з методологією проведення викладацької та наукової роботи, різноманітних методів навчання;
- опанувати психологічні принципи проведення виступів перед аудиторією та дискусій, а також психологічних методів спілкування та впливу на свідомість людини.

3.3. Компетентності:

Загальні компетентності

- ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК03 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК09 Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК11 Здатність розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни; застосовувати інноваційні педагогічні технології з урахуванням особливостей підготовки фахівців за різними спеціальностями.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК01 Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи;
- ФК09 Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефхівців.

3.4. Програмні результати навчання:

- РН04 Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук;
- РН21 Розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни; застосовувати інноваційні педагогічні технології з урахуванням особливостей підготовки фахівців за спеціальністю.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Навчальний матеріал дисципліни структурований за темами, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань.
Обсяг дисципліни:	3 кредити / 90 академічних годин, з яких: лекції - 16 год., практичні - 16 год., самостійна робота - 58 год..
Форми навчання	лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота (у тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у поза аудиторний час з подальшою їх перевіркою на семінарських заняттях).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
1-ий семестр					
Тема 1. Тенденції розвитку вищої освіти України у контексті європейського вибору.	11	2	2		7
Тема 2. Досвід та сучасний стан викладання у вищій школі	11	2	2		7
Тема 3. Методика викладання в контексті сучасних освітніх процесів	11	2	2		7
Тема 4. Методологічні основи методики викладання у вищій школі	11	2	2		7
Тема 5. Дидактика як теоретична основа методики викладання у вищій школі	11	2	2		7
Тема 6. Методи навчання у вищій школі	12	2	2		8
Тема 7. Форми навчання у вищій школі	12	2	2		8
Тема 8. Організаційно-управлінські аспекти методики викладання у вищій школі	11	2	2		7
Усього годин за семестр	90	16	16		58
Усього годин	90	16	16		58

Інформаційний обсяг дисципліни

Тема 1. Тенденції розвитку вищої освіти України у контексті європейського вибору.

Болонський процес і стратегія модернізації освіти в Україні. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти. Структура вищої освіти. Адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу. Вища освіта у сучасному інформаційному суспільстві.

Тема 2. Досвід та сучасний стан викладання у вищій школі.

Сучасні освітні моделі вищої школи Роль вищої освіти в розвитку суспільства Досвід розвитку вищої освіти Особливості сучасного стану вітчизняної вищої освіти Пріоритет якості і рівності можливостей в сучасній освіті.

Тема 3. Методика викладання в контексті сучасних освітніх процесів.

Методика викладання: означення та функції Особливості методик конкретного навчального предмета Методика як наука Методичні підходи до визначення змісту навчання Відбір змісту освіти в контексті педагогіки та методики: спільне та відмінне Модифікація змісту та структури навчальної діяльності студентів в процесі вивчення різних дисциплін Інноваційні процеси в педагогіці та методика викладання

Тема 4. Методологічні основи методики викладання у вищій школі.

Методологія педагогіки як галузь наукового пізнання Наукове та навчальне пізнання як методологічна основа методики Структурні рівні методологічного знання Діалектична методологія як основа методики викладання у вищій школі Концепції розвитку навчальної діяльності студентів Сутність та роль фундаменталізації освіти у вищій школі.

Тема 5. Дидактика як теоретична основа методики викладання у вищій школі.

Сутність дидактичного процесу Дидактичні основи педагогічного процесу Загальна характеристика педагогічного процесу Закономірності та принципи навчання Закономірності та принципи педагогічного процесу Педагогічне прогнозування та моделювання процесів розвитку навчальної діяльності студентів Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани Навчально-методичний комплекс за спеціальністю Оптимізація навчального середовища

Тема 6. Методи навчання у вищій школі.

Загальне поняття методу навчання Функції методів навчання Класифікація методів навчання Вибір методів навчання Метод конкретних ситуацій кейс-метод Метод проєктів Методи діагностики Індивідуальні та групові методи.

Тема 7. Форми навчання у вищій школі.

Форми організації навчання Поділ форм за ступенем складності Лекція. Семінар. Практичні заняття. Дистанційне навчання.

Тема 8. Організаційно-управлінські аспекти методики викладання у вищій школі.

Педагогічний менеджмент. Ефективність навчання. Рейтингова система контролю. Модульно-рейтингова технологія. Підготовка майбутнього викладача.

6. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання. Практичні завдання відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Перевірка правильності виконання індивідуальних завдань проводиться на наступному практичному занятті.

7. Методи навчання

Основні форми організації навчання: лекції, семінарські заняття із поточним контролем, виконання індивідуальних завдань, консультації.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні (аспект передачі і сприймання навчальної інформації); індуктивні та дедуктивні (логічний аспект); репродуктивні та проблемно-пошукові (аспект мислення); самостійної діяльності (аспект управління умінням).

2. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: усний, письмовий, тестовий.

3. Логічні методи навчання – моделювання, абстрагування, аналізу і синтезу, формалізації, індуктивний, дедуктивний.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, PowerPoint, Word, Excel,), електронне освітнє середовище «Віртуальний університет» (на базі платформи Moodle).

9. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_nova_redakciya_10.2020.pdf та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_.pdf.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти знань. Для поточного контролю якості знань здобувачів вищої освіти використовуються такі форми: усні опитування та індивідуальні відповіді на семінарських заняттях; підготовка оглядів літератури; тестування за темами курсу; підготовка презентацій до семінарських занять.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки.

Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Робота на семінарському занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД». За роботу на 8 семінарських заняттях можна отримати до 40 балів.

Підсумковий контроль

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку. Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови 15 балів поточного контролю. Семестровий контроль (диференційований залік) проводиться у формі тестування в електронному навчальному середовищі Віртуальний університет (30 завдань закритого типу з вибором однієї правильної відповіді). На виконання відводиться 30 хв.

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, для заліків – “зараховано”, “не зараховано”).

Підсумкова семестрова оцінка	
Поточний контроль (40 балів)	Семестровий контроль (диференційований залік, 60 балів)
Семінарські заняття (40 балів)	Підсумкове тестування 30x2 бали = 60

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до заліково-екзаменаційної відомості, в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E	задовільно	не зараховано
36-50	FX	незадовільно	
0-35	F		

10. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування і виконання практичних занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

заборгованість із поточного контролю;

заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом проходження тестових завдань та виконання контрольних робіт згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі екзамену.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Ващенко Г. Загальні методи навчання : [підруч. для педагогів] / Григорій Ващенко. – 1-ше вид. – К. : Українська Видавнича Спілка, 1997. – 441 с.
2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Київ: КНТ, 2019. 225 с.
3. Мірошніченко В. І., Гончаренко О. А., Тушко К. Ю. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 168 с.
4. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Харків: Стильна типографія, 2018. – 289 с..
5. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180 с..
6. Цюприк А. Я. Самостійна робота студентів під час навчання суспільних дисциплін у технічному коледжі : метод. посіб. – Львів : ВМС, 2004. – 80 с.
7. Цюприк А. Я. Основи методики викладання у вищій школі: навч. посіб. Львів: Сполом, 2015. 168 с.
8. Цюприк А. Я. Розвиток педагогічної теорії самостійної діяльності студентів ЗВО України (кінець ХХ – початок ХХІ століття). Монографія – Львів, СПОЛОМ, 2020. 478 с.

Додаткова:

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навчальний посібник. – 2-е вид., переробл. і доп. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. – 456 с.
3. Етика та академічна доброчесність в освіті і науці: навчальний посібник для викладачів та здобувачів освіти /Укладачі: Васянович Г.П., Логвиненко В.М., Костишин Е.І. Львів: ФОП Корпан Б.І. 2023. 126 с.
4. Козяр М.М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб.. – К.: Знання, 2013. – 327 с.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту
Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
6. Кайдалова Л. Г., Науменко Н. В. Методика викладання у вищій школі : метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти. – Х. : НФаУ, 2021. – 46 с..
7. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. /В. Л. Ор-тинський. – К .: Центр учбової л-ри, 2009. – 472 с.
8. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. ; за ред. З. Н. Курлянд. 2-го вид., пере-робл. і доповн. – К. : Знання, 2005. – 399 с.
9. Цюприк А. Я. Інтерактивне навчання в контексті самостійної діяльності студентів закладів вищої освіти. *Науковий вісник Львівської академії. Серія: Педагогічні науки.* Збірник наукових праць. Кропивницький: «Поліум», 2021. Вип. 10. С. 70-76.
10. Цюприк А.Я. Концептуальні засади професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. *Інноваційна педагогіка. Науковий журнал.* Випуск 62. Том 2. 2023. Видавничий дім «Гельветика» 2023. С. 108–112.

Інформаційні ресурси:

1. Віртуальний університет ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>
2. Електронний репозитарій ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sci.ldubgd.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук протокол від «28» серпня 2023 р. № 1

РОЗРОБНИК

Завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, доктор педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

«28»серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, доктор педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

«28»серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Соціальна робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти кандидат філософських наук, доцент

Вікторія ЛОГВИНЕНКО

«28» серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового інституту психології та соціального захисту, кандидат педагогічних наук

Ірина БАБІЙ

«28»серпня 2023 р.

Дата актуалізації*					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					